

Deloitte Legal Newsflash

Greenille Private Client Team

COVID-19 vaccinatie: Wat als de patiënt minderjarig is?

Bij de publicatie van onze vorige COVID-19 gerelateerde [newsflash](#) stond de vaccinatiedcampagne nog in haar kinderschoenen. Eind december 2021 startte Vlaanderen – als voorloper op Brussel en Wallonië – met de campagne om de 5- tot 11-jarigen te vaccineren, nadat de kinderen tussen 12 en 17 jaar reeds een uitnodiging hadden ontvangen. De vaccinatie van minderjarigen brengt nieuwe (juridische) vragen met zich mee. Heeft de minderjarige toestemming van zijn ouder(s) nodig? Wat als een van de ouders of beide ouders deze toestemming weigeren? Wat als de minderjarige zelf weigert toe te stemmen?

Is de toestemming van een ouder voldoende ?

Omdat de COVID-19 vaccinatie (nog?) niet is verplicht van, is voor de vaccinatie van ook een minderjarige patiënt de toestemming vereist.

De patiëntenrechten van de minderjarige worden in principe gezamenlijk uitgeoefend door zijn ouders tot de leeftijd van 18 jaar (of zijn ontvoogding) (artikel 12, § 1 Wet Patiëntenrechten). De vaccinatie van een kind wordt gezien als een belangrijke opvoedingsbeslissing (en wordt zo ook vaak gekwalificeerd in een overeenkomst echtscheiding door onderlinge toestemming). Beide ouders zullen dus – na voorafgaand overleg en akkoord – moeten toestemmen met de vaccinatie.

Ten aanzien van derden – zoals het vaccinatiecentrum – moet dat worden genuanceerd: de ene ouder wordt immers geacht te beslissen met instemming van de andere ouder, ook al leven deze ouders gescheiden (artikel 373, lid 2 oud BW). *De facto* zal de toestemming van één van beide ouders dus volstaan voor de vaccinatie, tenzij het vaccinatiecentrum op de hoogte zou zijn van een weigering van de andere ouder (zie hierna). In Vlaanderen wordt aldus aanvaard dat de toestemming wordt gegeven door de ouder die het kind vergezelt bij de vaccinatie. De aanwezigheid van beide ouders is niet vereist.

Als geen enkele ouder meegaat, kan een van de ouders de toestemmingsbrief ondertekenen die de minderjarige meebrengt naar het vaccinatiecentrum. (1) Het is niet vereist dat beide ouders deze brief ondertekenen. De ouder die niet wenst toe te stemmen tot de vaccinatie, kan zijn weigering uitdrukkelijk kenbaar maken via de website <https://covidvaccin.doclr.be/>, via de QR-code vermeld op de uitnodiging van het kind, dan wel telefonisch. Indien de andere ouder niet akkoord gaat met deze weigering, kan deze zich vervolgens wenden tot de familierechtbank voor een oordeel (artikel 373, lid 3 oud BW).

Wat als beide ouders hun toestemming weigeren?

Een minderjarige patiënt wordt betrokken bij de uitoefening van zijn patiëntenrechten rekening houdend met zijn leeftijd en maturiteit. Indien de minderjarige patiënt in staat is tot een redelijke beoordeling van zijn belangen, kan hij zijn patiëntenrechten *zelfstandig* uitoefenen (artikel 12, § 2 Wet Patiëntenrechten) – en dus op zijn vraag gevaccineerd worden. De wetgever koos ervoor om deze afweging aan een beroepsbeoefenaar over te laten en hier geen vaste leeftijd op te plakken.

In de Vlaamse vaccinatiecampagne wordt op deze zogenaamde “medische meerderjarigheid” ingespeeld. Op de website valt te lezen dat de minderjarige patiënt die door zijn ouders geen toestemming verkrijgt, zich alsnog tot het vaccinatiecentrum kan wenden met zijn oproepingsbrief. Daar zal een dokter een gesprek hebben met de minderjarige, om te bekijken of hij zelf kan kiezen om zich te laten vaccineren.(2)

Vaccinatie tegen de wil van de minderjarige patiënt?

Kan de minderjarige tegen zijn wil in gevaccineerd worden op vraag van (een van) zijn ouders? Indien de “medisch meerderjarige” patiënt weigert, zal er niet gevaccineerd kunnen worden. De zaken liggen moeilijker voor de minderjarige patiënt die niet in staat wordt geacht tot een redelijke beoordeling van zijn belangen, waarbij de ouders op basis van het ouderlijk gezag namens de onbekwame minderjarige patiënt beslissen. Wat gebeurt er bij een conflictsituatie waarbij de onbekwame minderjarige de vaccinatie weigert, maar de ouders toestemmen? Zal de beroepsbeoefenaar in dit geval over gaan tot gedwongen vaccinatie? Doorgaan met de vaccinatie is niet evident aangezien dit conflicteert met de menselijke waardigheid van de onbekwame minderjarige patiënt. Bovendien is het praktisch moeilijk om een patiënt zonder medewerking te vaccineren. Er is geen sluitend antwoord, maar de vraag rijst of de onbekwame minderjarige patiënt die zich ernstig blijft verzetten tegen de vaccinatie toch als “medisch meerderjarig” gekwalificeerd zal worden, waardoor de vaccinatie toch niet zal kunnen plaatsvinden.

(1) <https://www.laatjevaccineren.be/wie-waar-en-wanneer/5-11-jarigen> Op het toestemmingsformulier van de 5 tot 11-jarige staat uitdrukkelijk vermeld “Stem de vaccinatie vooraf af met de andere ouder of voogd, en maak een gezamenlijk en gedragen beslissing over de vaccinatie van jullie kind voor de afspraak”. Op het toestemmingformulier van de 12 tot 15-jarige is deze passage niet opgenomen.

(2) <https://www.laatjevaccineren.be/12-15-jarigen>

Contacts

Greenille Private Client Team, Tel: + 32 2 738 06 50, Email: greenille@deloitte.com

As a top legal practice in Belgium, Deloitte Legal - *Lawyers* is a full service business law firm, highly recommended by the most authoritative legal guides. Deloitte Legal - *Lawyers* is based in Zaventem, Watermael-Boitsfort, Antwerp, Ghent and Kortrijk. It consists of close to 150 highly qualified Bar-admitted lawyers. Deloitte Legal - *Lawyers* offers expert advice in the fields of banking & finance, commercial, corporate/M&A, employment, IT/IP, public/administrative, insolvency and reorganisations, real estate, EU law, tax law, tax & legal services for high-net-worth families & individuals (Greenille Private Client) and dispute resolution. Whenever required to ensure a seamless and comprehensive high-quality service, Deloitte Legal - *Lawyers* collaborates closely with other professions (e.g. tax, financial advisory, accountancy, consulting), and with a select group of law firms all over the world.

Deloitte Legal - *Lawyers* provides thorough and practical solutions tailored to the needs of clients ranging from multinational companies, national large and medium-sized enterprises, financial institutions, government bodies to private clients.

More information: www.deloittelegal.be

© 2022, Deloitte Legal – *Lawyers* - The content and layout of this communication are the copyright of Deloitte Legal – *Lawyers* or its contributors, and are protected under copyright and other relevant and intellectual property rights laws and regulations. No reproduction in any form or through any medium is allowed without the explicit consent of Deloitte Legal – *Lawyers* or its contributors.

[Subscribe](#) | [Unsubscribe](#)